

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

12.08.2024 nr. 04/1-7580
la nr. 38/2956 din 16.07.2024

Ministerul Afacerilor Interne

Urmare examinării repetate a *proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (număr unic 510/MAI/2023)*, comunicăm că observațiile înaintate de către Ministerul Justiției în raportul de expertiză juridică nr. 04/1-5922 din 25.06.2024, parțial au fost luate în considerare.

Atragem atenția că, varianta proiectului transmisă spre avizare repetată, a suferit completări esențiale în raport cu versiunea inițială a proiectului transmisă prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-6352 din 10 iunie 2024.

Mai mult ca atât, semnalăm că obiectul de reglementare a proiectului, excede semnificativ cuprinsul proiectului de act normativ anunțat pentru inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică în conformitate cu pct. 14 din procesul-verbal nr. 32 al ședinței secretarilor generali din 10 iunie 2024¹.

Prin urmare, se impune excluderea punctelor 4, 5, 9, și 10 din proiect. Adițional, se remarcă asupra necorespunderii amendamentelor propuse la pct. 5 cu redacția actuală a art. 197 din *Codul contravențional nr. 218/2008*.

Totodată, la forma actuală a proiectului se înaintează unele propuneri de îmbunătățire a calității proiectului de act normativ:

În conformitate cu pct. 7 din proiect, se propune completarea art. 229 cu alin. (2¹) cu următorul cuprins:

(2¹) Conducerea unui vehicul care nu a fost supus **inspecției tehnice periodice**

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale”

Astfel, dat fiind faptul că cuvintele „reviziei tehnice”, utilizate în redacția în vigoare a art. 229 alin. (2) din Codul contravențional, au fost substituite cu cuvintele „inspecției tehnice periodice”, se recomandă completarea pct. 7 cu un

¹ <https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/06.10.semnat.pdf>

nou punct, prin care cuprinsul titlului articolului prenotat să fie adus în concordanță cu art. 229 alin. (2¹) propus în proiect. Modificările date vor asigura evitarea unor neconcordanțe dintre titlul articolului vizat și dispoziția alin. (2¹). Totodată, se va asigura utilizarea unei terminologii coerente care va fi în corespundere cu prevederile art. 2 din *Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier*.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.08.12 10:26:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

25.06.2024 nr. 04/1-5922
la nr. 18-69-6352 din 10.06.2024

**Ministerul Afacerilor Interne
Cancelaria de Stat**

Urmare examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (număr unic 510/MAI/2024), comunicăm următoarele.

Potrivit notei informative ce însoțește proiectul de act normativ, elaborarea proiectului de hotărâre, rezidă în necesitatea asigurării aplicării corespunzătoare a legii contravenționale, făcând uz de principiul individualizării răspunderii contravenționale, în urma cărui fapt agentul constatat căruia i s-a atribuit prin lege aplicarea sancțiunii contravenționale, va ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante, aplicând astfel o sancțiune contravențională proporțională urmărilor prejudiciabile survenite în urma faptei contravenționale săvârșite. Subsidiar, scopul proiectului se relevă în responsabilizarea participanților la trafic, a căror acțiuni/inacțiuni ilicite generează urmări ne semnificative ordinii și securității publice, oferind posibilitatea aplicării alternative a unei sancțiuni cu caracter nepecuniar.

În contextul examinării proiectului, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare următoarele obiecții și recomandări conform rigorilor de elaborare a actelor normative:

Art. I:

Cu titlu general, menționăm că la formularea amendamentelor, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă se va folosi cuvântul „textul” pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se vor utiliza termenii „cuvântul”/„cuvintele”.

Conform pct. 1 din proiectul de lege, se propune abrogarea art. 26 lit. b) din Codul contravențional. Astfel, în prezent, articolul prenotat prevede înlăturarea răspunderii contravenționale pentru comiterea unei contravenții neînsemnate sau tentativei de contravenție neînsemnată. În același context, potrivit pct. 2 din proiect, se abrogă art. 28 din Codul contravențional care reglementează instituția contravenției neînsemnate și tentativei de contravenție neînsemnată.

Cu referire la amendamentele indicate supra, remarcăm că, în cadrul notei informative ce însoțește proiectul de act normativ, este insuficient argumentată și motivată necesitatea operării modificărilor cu privire la instituția contravenției neînsemnate și a tentativei de contravenție neînsemnată. La elaborarea proiectului de act normativ, precum și cu referire la întocmirea notei informative, urmează a se ține cont de prevederile art. 30 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, or, potrivit art. 30 alin. (1) lit. b) din legea prenotată, concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, conform modelului indicat în anexa nr. 1, care va cuprinde condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite. Prin urmare, nota informativă urmează a fi completată suplimentar cu argumente plauzibile prin prisma prevederilor enunțate.

Conform pct. 3 din proiect, art. 33 alin. (3) din Codul contravențional va avea următorul cuprins:

„(3) Sancțiunea avertismentului se aplică în mod obligatoriu, de către agentul constatator, în toate cazurile prevăzute de prezentul cod, fără remiterea cauzei contravenționale în instanța de judecată, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) pe parcursul ultimului an înainte de comiterea faptei contravenționale, persoana nu fost sancționată pentru o contravenție similară;

b) persoana a executat sancțiunile contravenționale aplicate pentru faptele comise anterior.”

Se necesită a fi menționat asupra caracterului interpretabil al cuvintelor „contravenție similară”. Acest termen poate fi perceput diferit de către agentul constatator care este împuternicit de aplica sancțiunea contravențională sub formă de avertisment. Respectiv, prin contravenție similară se poate subînțelege atât comiterea anterioară unei contravenții absolut identică cu cea pentru care urmează a fi aplicat avertismentul, cât și comiterea anterioară unei contravenții din același domeniu (Capitol din Codul contravențional). Spre exemplu, în ipoteza intenției de a aplica avertismentul pentru săvârșirea contravenției prevăzute la art. 230 alin. (1), nu este clar dacă comiterea anterioară a contravenției prevăzute la art. 229 alin. (1) din Codul contravențional, poate fi considerată ca contravenție similară și, drept urmare, neîndeplinire a condiției prevăzute la art. 33 alin. (3) lit. a). La fel, nu este clar dacă contravențiile reunite în același articol, dar prevăzute de alineate distincte (variante-tip de contravenții), pot fi considerate contravenții similare.

Considerăm că acest aspect urmează a fi clarificat în vederea neadmiterii interpretărilor eronate și formării unei practici neuniforme de aplicare a sancțiunii avertismentului. Mai mult ca atât, o asemenea formulare precum „contravenție similară”, poate genera o aplicare selectivă sau chiar abuzivă a sancțiunii avertismentului de către agentul constatator.

Suplimentar, ca condiție pentru aplicarea avertismentului, art. 33 alin. (3) lit. b) prevede: „b) persoana a executat sancțiunile contravenționale aplicate pentru faptele comise anterior”. Sub acest aspect, este incert cum va fi atins scopul responsabilizării

persoanelor care au comis mai multe contravenții și, respectiv, executarea de către aceștia a tuturor sancțiunilor contravenționale, doar pentru ca, în final, să fie posibilă aplicarea avertismentului. Spre exemplu, în ipoteza existenței unei persoane față de care au fost aplicate 10 sancțiuni contravenționale sub formă de amendă, nu este clar care va fi motivația ultimei de a executa toate sancțiunile contravenționale pecuniare doar pentru ca să beneficieze de posibilitatea aplicării avertismentului pentru comiterea unei singure contravenții.

La pct. 5, se propune un nou cuprins al art. 229 alin. (2), și anume: „Conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.”

Totodată, art. 229 se completează cu alin. (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Conducerea unui vehicul care nu a fost supus reviziei tehnice se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.”

La analiza acestor amendamente, se constată că, de fapt, s-a realizat divizarea modalitățile normative de comitere a contravenției prevăzute la art. 229 alin. (2) din Codul contravențional. Astfel, în redacția actuală, alin. (2) prevede răspunderea atât pentru „*conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit*”, cât și pentru „*conducerea unui vehicul care nu a fost supus reviziei tehnice*”, modalitățile normative de comitere fiind alternative. Drept rezultat, în ipoteza operării amendamentelor indicate în proiect, persoana care conduce un vehicul neînmatriculat în modul stabilit și care, totodată, nu a fost supus reviziei tehnice, urmează a fi supus răspunderii contravenționale în baza prevederilor art. 229 alin. (2) și (2¹). În opoziție, conform prevederilor în vigoare, persoană urmează a fi supusă răspunderii doar în baza art. 229 alin. (2).

Sub acest aspect, deși nu se poate nega faptul că obiectul juridic special al contravenției de „*conducere a unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit*”, diferă de obiectul juridic special al contravenției de „*conducere a unui vehicul care nu a fost supus reviziei tehnice*”, totuși, operarea acestor modificări legislative, urmează a fi motivate desfășurat în cadrul notei informative cu prezentarea unor argumente obiective și pertinente în acest sens. Menționăm că, nota informativă nu conține o argumentare fundamentată care să releve necesitatea realizării modificărilor legislative cu referire la art. 229 din Codul contravențional. Obiecțiile date sunt valabile și pentru pct. 6 din proiect, unde similar s-a procedat la divizarea unor modalități normative prevăzute în redacția actuală a art. 230 alin. (1) din Codul contravențional și includerea acestora în cadrul alin. (1¹).

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Ex. Vasile Cibotaru
Telefon de contact: 022-201437
Email: vasile.cibotaru@justice.gov.md

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.06.25 16:14:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

